

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Сім'я – це поєднання родинних, подружніх, батьківських і дитячих почуттів. Вона є тим життєвим осередком, де людина знаходить позитивні емоції, розуміння, заспокоєння, знімає психологічне напруження, душевно оздоровлюється, задовольняє потребу в особистому щасті, коханні. Водночас сім'я виконує комунікативну функцію, тобто задовольняє потребу людини в духовному спілкуванні, яке ґрунтується на взаєморозумінні і взаємопідтримці. Сім'ї властива функція первинного соціального контролю, реалізація якої передбачає здійснення моральної регламентації поведінки членів сім'ї у спілкуванні та взаємодії одного з одним.

Нині за умов глибокої економічної кризи особливої значимості набула економічна функція сім'ї. Вона актуальна передовсім щодо старих батьків-пенсіонерів, які нині перебувають у скрутному економічному становищі і потребують матеріальної допомоги від інших членів сім'ї. Пенсійні виплати на стільки мізерні, що не забезпечують навіть половини мінімального прожиткового рівня. На макрорівні сім'я постає як соціальний інститут, що задовольняє потреби суспільства в репродукції населення, спадкуванні культурних зразків і норм поведінки, соціалізації особистості. На мікрорівні сім'я виступає як мала, заснована на шлюбі або кровній спорідненості соціальна група, члени якої пов'язані спільністю побуту. Таким чином, шлюб і сім'я – історично змінні соціальні явища, їх соціальний зміст визначає те, що властиве їм як різновиду соціальних інститутів та соціальних відносин, які перебувають у складній взаємодії суспільних умов із природньо-біологічною інстинктивною природою статевих потреб людини. В першу чергу, ми аналізуємо сім'ю як соціальний інститут тоді, коли особливо важливо з'ясувати, наскільки спосіб життя сім'ї, її функціонування в певних межах відповідають чи не відповідають тим чи іншим сучасним потребам суспільства.

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

**Черняк Г.А., к.і.н., доцент кафедри соціології, філософії і права
Одеська національна академія харчових технологій**

На сьогодні в сфері освіти узятий курс на новаторство, все активніше вводяться в обіг нові технології, як освітні, так і чисто технічні. В цілому цей процес представляється логічним і виправданим: сучасна техніка радикально змінила багато сторін життя і в тому числі дозволила значно підвищити ефективність навчального процесу, розширила можливість людини працювати з великим об'ємом інформації і легше орієнтуватися в будь-якому інформаційному середовищі.

Основними змістовними компонентами інформаційних технологій, що використовуються в сучасній системі освіти є: технічні пристрої, програмне та навчальне забезпечення.

Аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження та практичного досвіду використання інформаційних технологій дозволив нам виділити наступні групи інформаційних технологій, що використовуються в сучасному процесі навчання у ЗВО: технологія зберігання і обробки даних; технологія роботи з базами даних (технологія текстового пошуку); технологія моделювання процесів і явищ; технологія експертних систем; технологія мультимедіа; інфокомунікаційні технології (Інтернет-технології).

Результати досліджень фахівців лабораторії конкретних соціологічних досліджень ім. В.Г. Злотко кафедри соціології, філософії та права ОНАХТ свідчать тому, що формування пізнавальних умінь студентів засобами інформаційних технологій може бути забезпечено, якщо формування пізнавальних умінь у них здійснюється з урахуванням специфіки сучасної інформаційної діяльності та в рамках особистісно-орієнтованої парадигми освіти, коли в процесі навчання активно використовуються різні інформаційні технології, коли побудова

методичної системи формування пізнавальних умінь студентів здійснюється на основі: включення студентів в різні види навчально-пізнавальної діяльності, широкого використання різних педагогічних технологій, стимулювання розвитку самостійності та соціальної активності студентів у використанні інформаційних технологій, обліку особистісних і індивідуальних особливостей учнів.

Ядром пізнавальних умінь студентів є інформаційна діяльність особистості, обумовлена характером і рівнем розвитку суспільства. Динаміку формування пізнавальних умінь студентів характеризують такі поняття як: грамотність, освіченість, компетентність.

Як структурні компоненти пізнавальних умінь студентів виділяють: когнітивний, мотиваційний, технологічний і креативний.

Розвиток пізнавальних умінь в сучасному розумінні визначається як діяльний стан студента, яке характеризується прагненням до навчання, розумової напруги і прояву вольових зусиль в процесі оволодіння знаннями. У педагогіці виділяються три рівня активізації пізнавальних умінь – відтворює, інтерпретує і творчий, а також використовуються два значення поняття активності: активність як стан, пов'язаний з реалізацією якоїсь дії або моменту спілкування і активність як властивість особистості, пов'язане з соціальними завданнями.

Пізнавальні вміння студентів здійснюються в процесі індивідуальної і колективної пізнавальної діяльності засобами інформаційних технологій представляють собою динамічну систему отримання, обробки, зберігання і використання різноманітної інформації, що забезпечують оптимальне засвоєння інформації. В якості структурних компонентів розвитку пізнавальних умінь студентів можуть бути: когнітивний, мотиваційний, технологічний і креативний.

Розвиток пізнавальних умінь можливо при використанні наступних груп інформаційних технологій: технологія зберігання і обробки даних, технологія роботи з базами даних (технологія текстового пошуку), технологія моделювання процесів і явищ, технологія експертних систем, технологія мультимедіа, інфокомунікаційні технології (Інтернет-технології).

Формування пізнавальних умінь студентів відбувається в результаті системно і варіативно організованого процесу, що забезпечує формування необхідних новоутворень у властивостях особистості студента. Даний процес полягає в моделюванні і реалізації методичної системи формування пізнавальних умінь студентів засобами інформаційних технологій в процесі навчання. Структура експериментальної системи формування пізнавальних умінь включає: цільовий, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольно-регулювальний та оціночно-результативний компоненти. Реалізація методичної системи формування пізнавальних умінь студентів в процесі навчання передбачає два основних напрямки: освітній, що включає в себе оволодіння студентами необхідними для здійснення ефективної пізнавальної діяльності знаннями, вміннями і навичками; особистісно-яке включає в себе формування у студентів новоутворень в когнітивних, мотиваційних, технологічних і креативних структурах особистості, що забезпечують ефективність пізнавальної діяльності.

Використання інформаційних технологій в навчальному процесі закладу вищої освіти дозволяє вести навчання відповідно до світових тенденцій. Запропонований шлях оптимізації навчального процесу засобами інформаційних технологій є одним з можливих напрямків розвитку пізнавальних умінь студентів, поліпшення якості і підвищення ефективності вивчення вузівських дисциплін, дозволяє зробити навчальний процес більш цікавим, плідним і творчим. Це поєднання інформаційних технологій з традиційними формами і методами навчання робить процес навчання більш динамічним і інформаційним, при цьому відкриваються великі можливості для творчості викладачів. Проведене дослідження визначило напрямок подальшого вивчення проблеми – вдосконалення програмно-методичного забезпечення системи додаткового і факультативного навчання студентів, розробка методичних рекомендацій та навчальних посібників з проблеми

використання сучасних інформаційних технологій у формуванні пізнавальних умінь під час вивчення дисциплін гуманітарного циклу в вищому навчальному закладі.

Література

1. Вихман В.В. Оценка и анализ эффективности применения информационных технологий в образовании : Дис. канд. пед. наук: – Новосибирск: – 2004. – 132 с.
2. Нейл Дж. Рубенкинг. Эффективный поиск в Интернете // PC Magazine. – 2001. – № 6.
3. Черняк Г.А., Ангелов Г.В., Заричанский А.П., Кропивко А.Ф. Психология человеческой деятельности. – Учебное пособие Ч. 1. – Одесса: Из-во «ВМВ», 1998. – 280 с.
4. Черняк Г.А., Ангелов Г.В., Заричанский А.П., Кропивко А.Ф. Психология человеческих взаимосвязей. – Учебное пособие Ч. 2. – Одесса: Из-во «ВМВ», 1999. – 292 с.
5. Черняк Г.А., Ангелов Г.В., Гордиенко И.А., Буценко И.Н, Шевченко А.А., Дышкантюк О.В., Титлова С.М., Черкасский А.В. Поиск гармонии в человеческом взаимопонимании. Учебное пособие. – Херсон: Из-во Гринь Д.С. – 2014. – 610 с.
6. Хохлова Н.М. Информационные технологии. – М.: Приор-издат, 2004. – 192 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ

**Черняк Г.А., к-т істор. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Один з напрямків процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти – процес забезпечення сфери освіти методологією і практикою розробки та оптимального використання сучасних або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання, виховання. Радикальне вдосконалення і пристосування до сучасних умов інформаційних технологій стало можливим завдяки масовому використанню новітньої комп'ютерної і телекомунікаційної техніки, формування на її основі високоефективних інформаційно-управлінських технологій. Нові технології, засновані на комп'ютерній техніці, вимагають радикальних змін організаційних структур менеджменту, його регламенту, кадрового потенціалу, системи документації, фіксування і передачі інформації. Соціально-економічне планування та управління, виробництво і транспорт, банки та біржі, засоби масової інформації і видавництва, оборонні системи, соціальні та правоохоронні бази даних, сервіс і охорону здоров'я, навчальні процеси, офіси для переробки науковою та діловою інформації, нарешті, Інтернет – усюди ІТ.

Тому, для орієнтації в інформаційному потоці студент повинен володіти знаннями в галузі інформаційних технологій, які проявляються у конкретних навичках щодо використання технічних пристроїв (від телефону до персонального комп'ютера і комп'ютерних мереж); в здатності використовувати у своєму навчанні комп'ютерну інформаційну технологію, базовою складовою якої є численні програмні продукти; в умінні витягати інформацію з різних джерел: як з періодичної преси, так і з електронних комунікацій, представляти її в зрозумілому вигляді і вміти її ефективно використовувати; у володінні основами аналітичної переробки інформації; в умінні працювати з різною інформацією; в знанні особливостей інформаційних потоків у своїй області знань. Як відомо, інформаційні знання вбирають в себе знання з тих наук, які сприяють її розвитку і пристосовують до конкретного виду діяльності (кібернетика, інформатика, теорія інформації, математика, теорія проектування баз даних і ряд інших дисциплін). Невід'ємною частиною інформаційних знань є знання нової інформаційної технології та вміння її застосовувати як для автоматизації рутинних операцій, так і в неординарних ситуаціях, що вимагають

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	
Мельник Ю.М.	327
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ	
Тарасова О.В.	329
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	331
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДОВКІЛЛЯ	
Маркова Т.Д.	332
АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Пчелянська Г.Б., Пчелянський Д.П.	333

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЦИКЛІВ М.Д. КОНДРАТЬСЬВА	
Ткачук Т.І., Павленко Г.М.	334
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О., Бондар К.С.	335
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЇХНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СПОСОБИ ОТРИМАННЯ	
Руммо В.В.	337

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА – НАТО: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Ангелов Г.В., Соловей А.О., Ботіка Т.С.	338
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ	
Ангелов Г.В., Іванов Є.В.	339
ІСТОРИЧНІ РЕАЛІЇ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	
Соловей А.О., Ботіка Т.С.	341
ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО СІМ'Ї	
Дмитрашко С.А.	342
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ	
Дружкова І.С.	344
ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА	
Пурцхванідзе О.В.	346
СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНЖИНІРИНГУ	
Лар'яновський І.С.	348
СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ	
Мамроцька О.А.	350
МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ	
Черняк Г.А.	351
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ	
Черняк Г.А.	353
ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ	
Шишко О.Г.	354
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	
Самокиш В.П.	356
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕЖИМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУЧАСНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	
Осадча І.А.	358
ДЕПУТАТСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОДНА З ОЗНАК ПРАВОВОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ	
Орлова В.О., Жигайло П.О.	359